

KGS 15 Yıldır

Betonda Kalitenin Güvencesi

Ayhan Gülerüz

THBB Yönetim Kurulu Başkanı

President

Türkiye Hazır Beton Birliği (THBB) tarafından beton ve ilgili ürünlerde kalite denetimi yapmak üzere kurulan Kalite Güvence Sistemi (KGS) 15 yıldır ülkemizde kaliteli yapılaşmaya büyük katkı sağlıyor. 1996 yılında sadece 32 hazır beton tesisi ve 3 milyon m³ beton KGS denetimlerinden geçmişken, 2011 yılında 350 hazır beton tesisi ve

yaklaşık 60 milyon m³ beton KGS tarafından üretim yerinde denetlendi.

Deprem riski altında bulunan Ülkemizde yapı kalitesinin sağlanması için kaliteli hazır beton kullanımı büyük önem arz etmektedir. Hazır beton üretimi Ülkemizde 1980'li yıllarda başlamış, şu anda en ücra yerlerde bile bulunabilen 1000'e yakın hazır beton üretim tesisi ile Türkiye, Avrupa'da son üç yıldır en fazla hazır beton üreten ülke haline gelmiştir.

Betonun kalitesinin şantiyede betondan numune alınarak tespit edilmesi yöntemi 28 günlük bir süreçtir. Bu nedenle, beton üretim sürecinden başlayarak denetlenmelidir. Bu amaçla, Türkiye Hazır Beton Birliği tarafından 1996 yılında bir denetim ve ürün belgelendirme mekanizması olan "Kalite Güvence Sistemi (KGS)" kurulmuştur.

Sektörel özdenetimin ilk örneklerinden biri olan bu denetim sistemi, yapı ile ilgili tüm tarafların katılımıyla oluşturulan KGS Kurulu tarafından yürütülmektedir. KGS Kurulu'nda Çevre ve Şehircilik ile Sanayi, Bilim ve Teknoloji Bakanlıkları, TOKİ, Belediyeler Birliği, TÜBİTAK, Üniversiteler, Mühendis ve Mimar Odaları ve sektörün önde gelen meslek ve üretici birlikleri yer almaktadır. Ayrıca üniversitelerin ilgili öğretim üyelerinin oluşturduğu bilimsel komiteler ve denetçiler ile betonda uygulanması gereken en doğru denetimlerin yapılması sağlanmaktadır. Hazır beton üretim tesislerinde en az yılda bir sistem denetimi, yılda üç habersiz ürün denetimi ve her bir beton sınıfı için başlangıç deneyleri ya-

pılmaktadır. KGS denetimlerinin yeterliliği ve yetkinliği Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından akredite edilmiş, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiştir.

KGS, kurulduğu 1996 yılından bugüne Türkiye'de beton kalitesine çok önemli faydaları olmuştur. 1996 yılında sadece 32 hazır beton tesisi ve 3 milyon m³ beton KGS denetimlerinden geçmişken, 2011 yılında 350 hazır beton tesisi ve yaklaşık 60 milyon m³ beton KGS tarafından üretim yerinde denetlenmiştir. Marmara ve Van Depremleri sonrası yapılan araştırmalarda, denetlenmemiş beton ile yapılmış binalarda beton dayanımının, projesinde öngörülen değerlerin altında kalarak yıkım nedenlerinden biri olduğu tespit edilmiştir. Günümüzde ise KGS tarafından denetlenen betonlarda proje dayanımları sağlanmış ve böylece depreme dayanıklı yapılaşmada önemli mesafe kaydedilmiştir.

Yasal bir zorunluluk olmasına rağmen hazır beton tesisleri KGS denetimlerine büyük bir ilgi göstererek, yıllar içinde gönüllü bir şekilde bu sisteme girmiştir. Sektörel bir özdenetim sistemi olarak KGS'nin bu başarısı Avrupa ve Dünyada birçok ülkeye örnek olmuştur. Sektörün bu girişimi, bir deprem ülkesi olan Türkiye'de kaliteli yapılaşmaya büyük katkı sağlamıştır.

KGS: The Assurance of Quality in Concrete for 15 Years

Quality Assurance System (KGS), which has been established by Turkish Ready Mixed Concrete Association (THBB) for quality control of concrete and related products, has been contributing to high quality structuring in our country for 15 years. While only 32 ready mixed concrete facilities and 3 million m³ concrete went through KGS control in 1996, 350 ready mixed concrete facilities and approximately 60 million m³ concrete has been controlled in place by KGS in 2011.

Even though there are no legal obligations, ready mixed concrete facilities show great interest in KGS controls and voluntarily joined this system over the years. As a sectoral self-control system, the success of KGS set an example for many countries in Europe and in the world. This approach has made great contribution to high quality structuring in Turkey, which is an earthquake land.